

Hadis

1. Hz. Peygamber'in sünneti sıradan bir insanın din yorumu değil, vahye doğrudan muhatap olan peygamberin her daim Allah Teâlâ'nın kontrolünde ortaya koyduğu prensipler bütünüdür. Kur'an-ı Kerim ve sünnet bütün dinî delillerin esas dayanağı olan iki asıl kaynaktır. Nitekim bu hususu ifade etmek üzere Resul-i Ekrem (s.a.v.) şöyle buyurmuştur: "Dikkat ediniz! Bana Kitap ve onunla birlikte bir benzeri verildi." (Ebû Dâvûd, Sünne, 6; Ahmed b.Hanbel, Müsned, IV, 131.).

Yukarıdaki parçaya göre;

(...) İslam dininin temel kaynağı Kur'an ve Sünnettir.

(...) İslam dininin kaynakları sıralanırken sünnet üçüncü sırada yer alır.

(...) Kur'an'ı en iyi anlayan kişi Hz. Peygamber'dir.

İfadelerin doğru/yanlış sıralaması nasıl olmalıdır?

- A) D-Y-D
B) Y-D-D
C) D-D-D
D) Y-Y-D
E) D-Y-Y

2. Bir gün Hz. Ebu Bekir'e yaşlı bir kadın gelerek mirastan kendisine pay verilmesini istedi. Hz. Ebu Bekir de "Senin bu isteğin hakkında Allah'ın kitabında bir şey yoktur, Resulullah'ın (s.a.v.) sünnetinde de bu konuda bir şey bilmiyorum. Siz dönünüz ben insanlara sorayım." dedi. Sonra durumu araştırdı. Muğire b. Şu'be "Peygamberin ona altıda bir verdiğini gördüm." deyince Hz. Ebu Bekir "Seninle birlikte bu haberi işiten var mı?" diye sordu. Muhammed b. Mesleme de onun benzerini söyleyince Hz. Ebu Bekir kadına altıda bir miras verdi. (Ebû Davûd, Sünen, Kitâbu'l-Ferâiz, 111.)

Yukarıda anlatılan olaydan hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Dini anlamada iki ana kaynak Kur'an-ı Kerim ve sünnettir.
B) Naslar olmadan da ibadet esasları bilinir.
C) Hz. Peygamber'in hüküm koyma yetkisi vardır.
D) Sahabe hadisleri araştırarak öğrenmiştir.
E) Sahabe hadislerin hepsini bilmiyordu.

3. Alemlere rahmet olarak gönderilen son Peygamber olan Hz. Muhammed (s.a.v.) bizzat kendisi hadisin konusudur. Bazı âlimlere göre ise hadis ilminin konusu sened ve metindir. Hadis ilminin gayesi ise rivayetlerin sahih olanını olmayandan ayırt etmek, Peygamberimizin söylemediğini ona söyletmek, yapmadığını yaptırmamak yani sünneti asli berraklığı içinde öğrenip öğretmektir.

Paragrafa göre;

- I. İnsan akli metafizik alem için yeterli yetiye sahip değildir.
II. Hz. Peygamber'in hadisleri sened ve metin kısmından oluşur.
III. Hadis ilminin konusu Hz. Peygamber'in söz, fiil ve davranışlarıdır.
IV. Hadis ilminde hedef Hz. Peygamber'in ne söylediğini tespit etmektir.
V. Hadis ilmi tüm peygamberlerin sözlerini araştırıp kaydetmiştir.

verilen yargılardan hangisine/hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız I
B) I-II
C) Yalnız III
D) III- IV
E) I-V

4. Kütüb-i Sitte adıyla meşhur olan altı hadis kitabı tasnif döneminin en güvenilir kitapları olarak kabul edilmiş ve dini konularda temel kaynak olarak kullanılmıştır. Aynı şekilde sıkça kaynak olarak müracaat edilen üç eserin daha Kütüb-i Sitte'ye eklenmesiyle günümüzde Kütüb-i Tis'a (dokuz temel hadis kitabı) şeklinde bir kavram ortaya çıkmış ve yaygınlaşmıştır.

İlave edilen üç eser ve müellifi aşağıdakileri hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Ahmed b. Hanbel-Müsned, Buhârî ve Müslim-Sahîhayn ve Dârimî-Sünen
B) Ahmed b. Hanbel-Müsned, Dârimî-Sünen ve İmam Mâlik-Muvatta
C) Buhârî ve Müslim- Sahîhayn, İmam Mâlik-Muvatta ve İbn Mâce-Sünen
D) Buhârî- Camiu'ssahih, Dârimî-Sünen ve Nesai-Sünen
E) Ebu Davud-Sünen, İbn Mâce-Sünen ve Tirmizi-Sünen

5. I. Her nesilde aktarılmış olmalı
II. Ravilerin yalan üzerine birleşmeleri mümkün olmamalı
III. Bilgi; görme, işitme gibi duyulara dayalı olmalı
IV. Her nesilde en az üç ravisi olmalı
Yukarıda verilenlerden hangileri bir hadisin mütevatir olması için gerekli şartlardandır?

- A) I, II
B) II, III, IV
C) I, II, III
D) III, IV
E) Hepsi

6. "Benim adıma kasten yalan söyleyen kimse cehennemdeki yerine hazırlansın."
Hz. Peygamber'in (s.a.v.) bu hadisi aşağıdaki hadis çeşitlerinden hangisi ile ilgilidir?

- A) Zayıf Hadis
B) Ahad Hadis
C) Merfu Hadis
D) Maktu Hadis
E) Mevzu Hadis

7. I. Hadis rivayeti tabiin tarafından başlatılmıştır.
II. Hadis ilmi rivayete dayalı bir ilimdir.
III. Hadis rivayeti için bir takım kurallar konmuştur.
IV. Sika olan ravinin rivayet ettiği habere güvenilebilir.
V. Peygamberimiz (s.a.v.) hadis rivayetini teşvik etmiştir.

Yukarıda verilen bilgilerden hangisi/hangileri yanlıştır?

- A) Yalnız I
B) II ve III
C) III, IV ve V
D) I ve IV
E) IV ve V

8. I. "De ki: 'Ey insanlar! Gerçekten ben göklerin ve yerin sahibi olan Allah'ın hepinize gönderdiği elçisiyim. O'ndan başka tanrı yoktur..." (A'raf suresi, 158. Ayet.)
II. "Biz seni ancak alemlere rahmet olarak gönderdik." (Enbiya suresi, 107. Ayet.)
III. "Biz seni bütün insanlara ancak müjdeci ve uyarıcı olarak göndermişizdir; fakat insanların çoğu bilmez." (Sebe suresi, 28. Ayet.)
IV. "O peygamber: 'Rabbim! Beni yalancı saymalarına karşılık bana yardım et.' dedi." (Mü'minün suresi, 39. Ayet.)

Yukarıda verilen ayetlerin hangisi/hangilerinde Hz. Peygamber'in evrensel yönüne vurgu yoktur?

- A) Yalnız I
B) Yalnız IV
C) I ve II
D) II ve III
E) III ve IV

9. Hz. Peygamber'in vefatından sonra onun örnekliğini ve rehberliğini devam ettirmenin yolu sünnetine tabi olmaya bağlanmıştır. Sünnete tabi olmaktan maksat, örneklik kavramının asli mahiyetinde olduğu gibi Hz. Peygamber'i örnek almak mı yoksa hiçbir ayırım yapmaksızın her konuda onu tekrarlamak (taklit) ve ona benzemeye çalışmak mıdır? İmam Gazâlî Hz. Peygamber'i örnek almak ile ona benzemeyi birbirinden ayırmış ve "Hz. Peygamber'e saygı gösterip tazimde bulunmak, ona benzemekle olmaz." demiştir.

Yukarıda verilen metinden hareketle;

- I. Taklit iradeli ve bilinçli bir eylemin sonucu ortaya çıkar.
II. Hz. Peygamber'i rol model olarak almak bilinçli bir eylemdir.
III. Temiz bir şekilde giyinmek Hz. Peygamber'i örnek almaktır.

yargılarından hangisine/hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I ve III

10. I. Buhârî ve Müslim'in üzerinde ittifak ederek rivayet ettiği hadislerle "müttefekun aleyh" adı verilir.
II. Buhârî ve Tirmizî'nin "Sahih"lerine "sadece sahih hadisleri kapsayan iki kitap" anlamında "Sahî-hayn" adı verilmiştir.
III. İbn Mâce'nin hadis seçimi ve ravi tenkidindeki titizliği eseri es-Sünen'in güvenilirliğini Sahih-i Müslim hadislerinin düzeyine çıkarmıştır.
IV. Sünen türü eserlerde ahkâma dair hadisler fıkıh kitaplarındaki tertibe göre sıralanır. Ayrıca asha-bın ve tâbînin fetvaları da yer alır.

Kütüb-i Sitte ve müellifleriyle ilgili verilen bilgilerden hangisi/hangileri yanlıştır?

- A) Yalnız I
B) Yalnız IV
C) II ve III
D) III ve IV
E) I, II ve III

11. Bir hadisin veya bir hadis kitabında yer alan rivayetlerin kelime ve kavramlarını açıklamak, anlaşılması zor yerlerini izah etmek, i'rabını belirtmek, hadisten çıkan hükümlere yer vermek aşağıdaki kavramlardan hangisiyle açıklanır?

- A) İstinsah
B) Şerh
C) Tasnif
D) Tedvin
E) Tefsir

12. Aşağıdakilerden hangisi mevzu hadisin ortaya çıkış nedenlerinden biri değildir?

- A) Şahsi çıkar, makam ve mevki elde etmek için nüfuz sahibi kimselere yaklaşma isteği
B) Sahabilerin Hz. Peygamber'in söz, fiil ve davranışlarını daha fazla insana ulaştırma gayreti
C) Mensubu olduğu mezhep ya da savunduğu siyasi grubun haklılığını ortaya koyma çabası
D) İslam düşmanlarının İslam'a zarar verme ve Müslümanların inancını bozma çabaları
E) Müslümanları iyiliğe teşvik etmek ve dinen yasaklanan kötülüklerden uzaklaştırma isteği

13. Hadis ilmi;

- I. Peygamber Efendimizi tanımayı ve anlamayı amaçlayan bir ilimdir.
II. İnsan düşüncesini ve hayatını hurafelerden arındırmayı sağlayan bir ilimdir.
III. Peygamber Efendimizle ilgili doğru bilgileri tespit etmeyi amaçlayan bir ilimdir.
IV. Arabistan'da geçmişte yaşamış insanların hayatlarını konu edinen bir ilimdir.

Hadis ilmi ile ilgili bilgilerden hangisi/hangileri yanlıştır?

- A) Yalnız II
B) Yalnız III
C) Yalnız IV
D) I ve II
E) II ve III

14. Abdullah b. Ömer, Kur'an'da sefer namazını bula-madığını söyleyen bir kimseye "Bak, biz hiçbir şeyi bilmezken Allah (c.c.), Muhammed'i (s.a.v.) bize peygamber olarak gönderdi. Bu sebeple biz, Allah Resulü neyi nasıl yaparken görmüşsek onu öylece yaparız." (Muvatta, Sefer, 7.) demiştir. "Beni namaz kılarken nasıl görüyorsanız öyle kılınız." (Buhârî, Ezan, 18.)

Buna göre Peygamberimizin (s.a.v.) sözleriyle aşağıdaki ayetlerden hangisi ilişkilendirilemez?

- A) "... Peygamber size ne vermişse onu alın ve size neyi yasaklamışsa ondan kaçının. Allah'a karşı saygısızlık etmekten sakının..." (Haşr suresi, 7. ayet.)
B) "Andolsun, size içinizden öyle bir peygamber gelmiştir ki sizin sıkıntıya uğramanız ona ağır gelir; size çok düşkündür, müminlere karşı şefkat, merhamet doludur." (Tevbe suresi, 128. ayet.)
C) "Aralarında hükmetmesi için Allah'a ve Resulü'ne çağrıldıkları zaman inananların sözü ancak 'İşittik ve itaat ettik.' demekten ibarettir. İşte saadete eren onlardır." (Nûr suresi, 51. ayet.)
D) "Allah ve resulü herhangi bir konuda hüküm verdiklerinde artık mümin bir erkek veya kadın için işlerinde tercih hakları yoktur..." (Ahzâb, 36. ayet.)
E) "Biz her bir peygamberi Allah'ın izniyle ancak kendisine itaat edilmesi için gönderdik..." (Nisâ suresi, 64. ayet.)

15. I. "Eğer yüz çevirirlerse, bilesin ki biz seni onların üzerine bekçi göndermedik. Sana düşen sadece duyurmaktır." (Şura suresi, 48. ayet.)
II. "Biz o peygamberleri mucizelerle ve kitaplarla gönderdik. Sana da Kur'an'ı indirdik ki, insanlara vahyedileni açıklayasın. Belki onlar da düşünürler." (Nahl suresi, 44. ayet.)
III. "Andolsun ki, Resulullah, sizin için, Allah'a ve ahiret gününe kavuşmayı umanlar ve Allah'ı çok zikredenler için güzel bir örnektir." (Ahzab suresi, 21. ayet)

Ayet-i kerimelerde Hz. Peygamber'e verilen görevler hangisinde doğru olarak sıralanmıştır?

	<u>Tebliğ</u>	<u>Tebyin</u>	<u>Temsil</u>
A)	I	II	III
B)	I	III	II
C)	II	I	III
D)	II	III	I
E)	III	II	I

16. I. "Beni nasıl namaz kılıyor olarak gördüyseniz öylece namaz kılınız!" (Buhâri, Ezan, 18.)
II. Keler eti, Resulullah'ın hoşlanmadığı bir yiyecekti. Kendisine ikram edilen bu etten yememiş fakat yanında bulunan Hâlid b. Velîd'in (r.a) bu eti yemesini onaylamıştır. (Müslim, Sayd, 47.)
III. "Allaha ve ahiret gününe inanan kimse iyi güzel faydalı söz söylesin ya da sussun." (Buhâri, Edeb, 31.)
IV. Hz. Aîşe (r.a) şöyle demiştir: Resulullah (s.a.v.) hediye kabul eder ve onun karşılığında hediye verirdi. (Buhâri, Hibe, 11.)

Hadisleri çeşitlerine göre sınıflandırırsak aşağıdaki seçeneklerden hangisi doğru olur?

	<u>I</u>	<u>II</u>	<u>III</u>	<u>IV</u>
A)	Kavli Hadis	Takriri Hadis	Kavli Hadis	Fiilî Hadis
B)	Fiilî Hadis	Kavli Hadis	Takriri Hadis	Kavli Hadis
C)	Kavli Hadis	Fiilî Hadis	Kavli Hadis	Takriri Hadis
D)	Fiilî Hadis	Takriri Hadis	Fiilî Hadis	Kavli Hadis
E)	Takriri Hadis	Kavli Hadis	Takriri Hadis	Fiilî Hadis

17. Enes b. Mâlik şöyle der: "Biz Peygamber Efendimizin yanında bulunur ve ondan hadis öğrenirdik. Onun yanından ayrıldığımızda da o hadisleri iyice belleğinceye kadar kendi aramızda müzakere ederdik." (Hatîb el-Bağdâdî, el-Câmi' li-ahlakı'r-râvî ve âdâbi's-sâmi', C 1, s. 363-364.)

Bu rivayette hadis öğretimiyle ilgili aşağıdaki sonuçların hangisine ulaşamaz?

- A) Hadisleri hatırlamak için yazıya geçirmeye uğraştıklarına
B) Kendi aralarında fikir alışverişinde bulunmalarına
C) Öğrendikten sonra kavrayıncaya kadar gayret ettiklerine
D) Öğrendiklerini unutmamak için ezberlemeye çalıştıklarına
E) Peygamberimizden (s.a.v.) bizzat öğrenmeye çalışmalarına

18. I. Allah Teâlâ'nın sözü olduğu belirtilen kutsi hadisler mütevatir ya da meşhur hadis olur.
II. Mütevatir kabul edilen bir hadis sıhhat derecesine göre hasen ya da zayıf hadis olur.
III. Sıhhat derecesi bakımından hasen olan bir hadis meşhur ya da âhad hadis olur.
IV. Sahih kabul edilen bir hadis mütevatir, meşhur ya da âhad hadis olur.
V. Merfu hadisler sahih olabileceği gibi hasen ya da zayıf hadis olur.

Hadis çeşitlerine göre yukarıda verilen bilgilerden hangileri yanlıştır?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I, III ve V
E) II, IV ve V

19. Allah (c.c) Kur'an-ı Kerim'i insanlara din ve dünya işleri konusunda yol gösterici olarak göndermiştir. Kur'an'da hükmü açık ayetler yanında, maksadın açık bir şekilde anlaşılamayacağı tarzda genel ifadelerle indirilmiş ayetler de vardır. Bu yüzden Yüce Allah Hz. Muhammed'i (s.a.v.) Kur'an-ı tebliğ, tebyin ve temsil ile görevlendirmiştir. O hâlde hadislerdeki temel amaç Kur'an-ı Kerim'i tefsir etmek, Yüce Allah'ın (c.c.) emir ve nehiylerindeki maksadını açıklamak ve insanlara örnek olmaktır.

Aşağıdaki ayetlerin hangisinde Hz. Peygamber'in tebyin görevine vurgu vardır?

- A) "Peygamber'e itaat eden, Allah'a itaat etmiş olur. Kim yüz çevirirse bilsin ki, Biz seni onlara bekçi göndermedik." (Nisâ suresi, 80. ayet.)
- B) "Allah'a ve Peygamber'e itaat edin ki size merhamet edilsin." (Âl-i İmrân suresi, 132. ayet.)
- C) "...İnsanlara, kendilerine indirilene açıklaman için ve düşünüp anlasınlar diye sana da bu Kur'an'ı indirdik." (Nahl suresi, 44. ayet.)
- D) "Allah ve Resulü bir işe hüküm verdiği zaman, inanmış bir erkek ve kadına o işi kendi isteklerine göre seçme hakkı yoktur. Her kim Allah ve Resul'üne karşı gelirse, apaçık bir sapıklığa düşmüş olur." (Ahzab suresi, 36. ayet.)
- E) "...Bu sebeple, onun emrine aykırı davrananlar, başlarına bir bela gelmesinden veya kendilerine çok elemli bir azap isabet etmesinden sakınsınlar..." (Nûr suresi, 63. ayet.)

20. İslam'ın ilk dönemlerinde Peygamberimiz (s.a.v.) bazı istisnalar haricinde Kur'an dışındaki kendi sözlerinin yazılmasına izin vermemiş fakat şartlar değiştikçe serbest bırakmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi ashap, hadisleri yazıyla tespit etmeye iten sebeplerden değildir?

- A) Başkasına duyurulmayınca hadisin kaybolup gitme tehlikesi
- B) Ezberlenen hadisleri kolayca müzakere etme arzusu
- C) Fethin çoğalması ve sahabenin göç etmesi sonucunda hadisin kaybolması
- D) Kendinden sonraki nesillere kalacak bir metin bırakma isteği
- E) Sahabenin vefat etmesi sebebiyle hadisin ortadan kalkması